

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 441/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., D. S., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Revúca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 194/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2010 doručená sťažnosť J. J., D. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 194/2008.

V sťažnosti označenej ako „Žaloba č. 2“ sťažovateľ namietal, že 27. mája 2009 podal okresnému súdu dovolanie spolu so žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v dovolacom konaní. Vzhľadom na nečinnosť okresného súdu v tejto veci trvajúcu 16 mesiacov podal 7. októbra 2010 do rúk predsedu okresného súdu sťažnosť.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

„Okresný súd Revúca v príkrom rozpore s procesným právom nekonal, nerozhodoval o žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov zo dňa 27. 05. 2009 a ani v tejto veci nevykonal žiadny relevantný procesný úkon v danej veci. Pritom je základnou povinnosťou súdu zabezpečiť, aby samotný súd konal v danej veci. Od posledného môjho úkonu zo dňa 27. 05. 2009 OS – Revúca nekonal efektívne v zmysle základných princípov Ústavy SR a právnych predpisov.“

Pretože okresný súd vo veci návrhu sťažovateľa najmä vo vzťahu k ustanoveniu advokáta v dovolacom konaní dosiaľ efektívne nekonal, sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že jeho základné práva podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy boli porušené postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 194/2008.

Sťažovateľ taktiež žiadal, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 132 775,67 € a trovy konania v sume 300 €.

Sťažovateľ napokon žiadal, aby mu bol ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti ustanovený právny zástupca vzhľadom na jeho nepriaznivú sociálnu situáciu, v ktorej sa toho času nachádza.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento

zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Preto, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, III. ÚS 138/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že nečinnosťou okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o jeho návrhu na ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v dovolacom konaní z 27. mája 2009 dochádza k porušovaniu jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ považuje nečinnosť v namietanom konaní, pokiaľ ide o posúdenie jeho žiadosti o ustanovenie advokáta v dovolacom konaní, okrem porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj za porušenie svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy.

II.A K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu

Ústavný súd uvádza, že čl. 47 ods. 2 ústavy zakotvuje právo na to, aby sa každý mohol nechať v konaní zastupovať kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý účastníkovi poskytne právnu pomoc v prípadoch, ktoré si takúto pomoc vyžadujú. Toto základné právo však neimplikuje výslovne požiadavku, aby právna pomoc bola zabezpečená rozhodnutím súdu a zároveň bezplatne (IV. ÚS 32/2010).

Ústavný súd zo súvisiaceho spisu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6 C 194/08 zistil, že okresnému súdu bolo 29. mája 2009 doručené dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 60/2009 z 9. marca 2009, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 194/2008 z 22. decembra 2008 (okresný súd týmto uznesením sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov nevyhovel) spolu so žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre dovolacie konanie. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 C 194/2008 z 25. júna 2009 rozhodol tak, že sťažovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie neustanovil z dôvodu, že sťažovateľ nie je v hmotnej núdzi, v jeho veci ide o svojvoľné uplatňovanie práva a v porovnaní s predchádzajúcimi svojimi rozhodnutiami okresný súd nezistil zmeny odôvodňujúce oslobodenie sťažovateľa od súdnych poplatkov ako nevyhnutnej podmienky na ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu okresného súdu 27. júla 2009 odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 15 Co 273/2009 z 10. septembra 2009 tak, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 194/2008 z 25. júna 2009 potvrdil. Krajský súd taktiež dospel k záveru, že pomery sťažovateľa neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych

poplatkov podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku, a teda nie je možné vyhovieť ani jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

S prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci podľa názoru ústavného súdu postupom okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre dovolacie konanie nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 2 ústavy. Okresný súd sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre dané konanie zaoberal, bezodkladne po jej doručení o nej rozhodol a po podaní odvolania sťažovateľom toto okamžite predložil krajskému súdu na rozhodnutie.

Ústavný súd v rámci svojej judikatúry konštantne zdôrazňuje, že k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa by mohlo dôjsť len v prípade, ak by okresný súd nerozhodol vôbec o ustanovení právneho zástupcu, čo sa v tomto prípade nestalo. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu

Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie svojho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu na tom základe, že 16 mesiacov „*neobdržal žiadnu odpoveď o ustanovení zástupcu z radov advokátov*“, ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že uvedené tvrdenie sťažovateľa sa po preskúmaní napadnutého konania okresného súdu nepreukázalo. Uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 194/2008 z 25. júna 2009 o neustanovení právneho zástupcu pre dovolacie konanie bolo sťažovateľovi doručené 15. júla 2009, pričom 27. júla 2009 podal proti nemu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 15 Co 273/2009 z 10. septembra 2009 (doručeným sťažovateľovi 16. októbra 2009).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v danom prípade chýba príčinná súvislosť medzi sťažovateľom napadnutým postupom okresného súdu a ním namietaným

porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo zakladá dôvod na odmietnutie s'ťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti aj vo vzťahu k tejto námietke s'ťažovateľa.

Ústavný súd vzhľadom na to, že s'ťažnosť s'ťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v celom rozsahu ako zjavne neopodstatnenú, nevyzýval s'ťažovateľa na doplnenie s'ťažnosti tak, aby spĺňala zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde.

Pretože s'ťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy, aby ústavný súd rozhodoval o žiadosti s'ťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ani o ďalších nárokoch uplatnených v jeho s'ťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2010